

Bijlage: Participatie in de toekomstvisie Haarlem 2040

Mei 2017

Van geeltjes naar een visie

Een feestelijke bijeenkomst in de Philharmonie op 8 juni 2016 was het startsein voor *De maand van de Toekomst*. Een maand waarin bewoners, ambtenaren, experts, bestuurders, raadsleden, ondernemers, jongeren én kinderen bij elkaar kwamen om na te denken en mee te praten over de vraag welke stad Haarlem in 2040 wil zijn. Om zoveel mogelijk mensen te betrekken en op de hoogte te houden, is het digitale platform www.haarlem2040.nl open gezet.

overheid en maatschappij en bereikbaarheid. Die sessies maakten al snel duidelijk dat het schrijven van een in een beton gegoten visie, niet meer van deze tijd is. Diverse ontwikkelingen, waaronder technologische, volgen elkaar zo snel op dat we hoogstens de contouren van een toekomstbeeld kunnen schetsen.

Voorafgaand aan *De maand van de toekomst* zijn trends en ontwikkelingen in beeld gebracht. Aan een groot aantal experts was de vraag gesteld ons mee te nemen in de ontwikkelingen richting de toekomst. Kennis en een vooruitziende blik op de thema's demografie, ecologie en energie, informatietechnologie, sociaal maatschappelijk,

Sámen doen

Vervolgens zijn er in de stad veertien bijeenkomsten georganiseerd met onderwerpen als wonen, werken, winkelen, menselijk contact en lokaal bestuur in 2040. De projectgroep Toekomstvisie heeft organisaties in de stad uitgenodigd bijeenkomsten te organiseren rondom een bij hen passend thema. Het idee was: als het gaat om de toekomst van de stad willen we dat *sámen doen*! Deze alternatieve opzet van de participatie sloeg aan. De bijeenkomsten werden goed bezocht. Hoe er met elkaar werd gesproken was verschillend; maar steeds was het uitgangspunt: hoe zien wij onze stad in 2040? Het waren gesprekken vol ambitie en goede wensen voor het Haarlem van 2040. Tegelijkertijd bleek het niet altijd makkelijk te zijn de tijd waarin we nu leven te ontstijgen, want verder kijken dan vijf jaar is moeilijk. Er waren bijeenkomsten waarin pittig werd gediscussieerd maar er was ook grote eenstemmigheid te horen. En uit al die bijeenkomsten tezamen kwam een duidelijk beeld naar voren van gedeelde waarden. Die kwamen terug in woorden als *ontmoeting*, *verbinding*, *klimaatneutraal*, *loslaten*, *functiemenging*, *kwaliteit*, *tweedeling*.

Bijeenkomst Kinderparticipatie

Haarlem2040.nl was en is het platform om mensen te informeren en mee te praten. Om alles met de stad te blijven delen, zijn de verslagen van alle bijeenkomsten op deze site te vinden.

Haarlem

Open atelier

In de Maand van de Toekomst hebben we ontzettend veel opgehaald. Die opbrengsten, in de vorm van de onvermijdelijke geeltjes of verslagen, hebben we in de eerste week van juni letterlijk verzameld en opgehangen in één ruimte op het stadhuis. Die ruimte was voor een week omgedoopt tot atelier. Elke dag begon met een 'open atelier'. Haarlemmers en ambtenaren, bestuurders die nieuwsgierig waren naar de voortgang waren elke ochtend tussen 9.00 en 10.00 uur welkom. Na een korte terugkoppeling was er steeds gelegenheid tot discussie of vragenstellen en ideeën spuien.

Open atelier

Aan de projectgroep de taak om van alle geeltjes en flap-overs een ordening aan te brengen die aan het eind van de week een denkrichting zouden opleveren. De schifting begon bij de eerder genoemde thema's en verschoof gedurende de week naar een rode draad die we door alle bijeenkomsten heen zagen: *'de zorg dat steeds meer mensen niet kunnen*

en niet willen mee doen aan de samenleving. De zorg dat mensen niet altijd dezelfde kansen hebben en dat dit meer en meer afhankelijk is van de plek waar hun wieg staat.' De rode draad was verknoopt met het Spaarne, de rivier die Haarlem in een oostelijk en westelijk deel splitst.

Deze draad volgend kwam de projectgroep tot de vraag: als we gelijke kansen zo belangrijk vinden, en we concluderen dat Haarlem West goed is zoals het is, zouden we Haarlem dan vanuit een ander perspectief kunnen bekijken? Is Haarlem Oost dan vooral het kansrijke stadsdeel en West kansarm? Zijn in Haarlem Oost, waar er nog ruimte is, ontwikkelingen en initiatieven mogelijk die in West niet passen? Kiezen we ervoor Oost en West complementair te maken, in plaats van *zo gelijk mogelijk*.

Koffertje en roadshow

Hoe zetten we die denkrichting om in daadwerkelijke veranderingen? Tijdens het atelier komen we tot een aantal handvatten: positieve discriminatie en nieuwe stedelijkheid. De gemeente (bestuur en organisatie) zouden met meer lef moeten inzetten op Oost, en West koesteren, in de zin dat als er iets wordt toegevoegd dit de kwaliteit en menselijke maat van West heeft. Deze conclusies zijn verwerkt in een document en een aantal ambities. Het geheel hebben we verpakt in een koffertje en aangeboden aan B & W. Voor hen lag een hele zomervakantie om hierover na te denken.

Haarlem

de stad nog verder uitgebreid; het bleek dat in de oostelijke stadsdelen deels gelijke, maar deels ook andere thema's een belangrijke rol speelden.

De hoofddenkrichting is echter ongewijzigd gebleven. Mensen gaven aan zich te herkennen en dat ze kansen zien voor de verbonden stad, waar de oude stad met haar lange geschiedenis, en de nieuwe oostelijke stad met haar ruimte voor de toekomst elkaar aanvullen en versterken. Die positieve gedachte is een opsteker voor alle Haarlemmers. De denkrichting is de basis voor dit document, dat als het door het college wordt aangenomen aan de raad wordt voorgelegd en in de inspraak gaat.

Na de zomer gaf B&W aan dat de projectgroep de denkrichting verder kon gaan uitwerken. Om te voorkomen dat het een stuk zou worden vanuit onze 'ivoren toren', hebben we tussendoor nog een slag gemaakt om de stad te betrekken. We wilden de stad informeren over onze denkrichting, vragen daarover beantwoorden en toetsen of de kansen die wij zien ook door de stad worden herkend. In november is daarom nog een aantal bijeenkomsten georganiseerd onder de noemer 'roadshow Haarlem 2040'. Belangrijk aandachtspunt was de verschuiving van de aandacht naar de oostelijke stad, en naar bewoners die niet snel geneigd zijn om te participeren in projecten. De roadshow ging van moskee tot buurthuis, tot sportkantine en ook hier kwamen zo'n 200 mensen op af. Ook tijdens de roadshow hebben we aan andere platforms gevraagd avonden te organiseren, specifiek platforms met een andere achterban dan we voor de zomer hadden gesproken. Tijdens deze avonden zijn de ambities van